

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 25 Οκτωβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος, Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Εισηγήτρια και Αγγελική Πουλοπούλου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 18.09.2023 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1415/20.09.2023 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «..... ΙΚΕ» και τον διακριτικό τίτλο «.....» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην, επί της οδού, όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η υπ' αρ. απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας Αρχής (απόσπασμα υπ' αρ. πρακτικού), κατά το μέρος που έκανε δεκτές τις προσφορές των τεσσάρων προηγηθέντων αυτής διαγωνιζόμενων, ήτοι, των κατά σειρά μειοδοσίας οικονομικών φορέων «.....ΙΚΕ», «..... Α.Ε, ΟΕ», «..... ΟΕ.» και αναδείχθηκε πρώτος μειοδότης του διαγωνισμού ο οικονομικός φορέας «.....ΙΚΕ».

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί το οφειλόμενο παράβολο, ποσού 968,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»).

2. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε διαγωνισμό, με την υπ' αρ. πρωτ. 42569/19-07-2023 Διακήρυξη, με ανοικτή διαδικασία για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου «ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ» εκτιμώμενης αξίας 193.548,39 Ευρώ (πλέον Φ.Π.Α. 24%) και κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή). Η ως άνω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 19.07.2023 με Α.Δ.Α.Μ., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό αριθμό

3. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που η Αναθέτουσα Αρχή ασκεί, υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του νόμου αυτού, η δε ΕΑΔΗΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4. Επειδή, η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε προς τους ενδιαφερόμενους μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 06.09.2023, και η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή ασκήθηκε εμπροθέσμως στις 18.09.2023, δοθέντος ότι η δέκατη ημέρα της οικείας προθεσμίας ήταν ημέρα εξαιρετέα (Σάββατο), ομοίως και η αμέσως επόμενη αυτής, με κοινοποίησή της μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017. Η προσφεύγουσα μετ' εννόμου συμφέροντος βάλλει κατά της προσβαλλόμενης, ως καταταγείσα πέμπτη στη σειρά μειοδοσίας, στρεφόμενη κατά της αποδοχής των προσφορών των οικονομικών φορέων που προηγούνται αυτής, ήτοι τωνΙΚΕ, Α.Ε,ΟΕ καιΟΕ, επιδιώκοντας την απόρριψη αυτών και την ανάθεση στην ίδια της επίμαχης σύμβασης, άλλως, σε περίπτωση που δεν αναλάβει τη σύμβαση, επιθυμεί τη ματαίωση της διαγωνιστικής διαδικασίας, την επαναπροκήρυξη του

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

διαγωνισμού με όμοιο αντικείμενο και όρους, προκειμένου εκ νέου να συμμετάσχει σε αυτήν.

5. Επειδή, στις 19.09.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ προς τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, με την υπ' αρ. 1719/2023 Πράξη του Προέδρου του 3ου Κλιμακίου ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία συζήτησης.

7. Επειδή, στις 03.10.2023 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ τις απόψεις της (υπ' αρ. 50/524/2023 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής).

8. Επειδή, με την προσβαλλόμενη αποφασίστηκε η έγκριση του από 08.08.2023 1ου Πρακτικού της Επιτροπής Αξιολόγησης, κλήθηκε, δε, η «..... ΙΚΕ» να τεκμηριώσει- αιτιολογήσει την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά της.

9. Επειδή, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

10. Επειδή, στο Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), ορίζεται, στο άρ. 73. ότι: «...4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιοδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις: α) (...) ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων, κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (...) 6. (...) Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

να αποκλείουν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 4», στο άρ. 79 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73, περί λόγων αποκλεισμού, και 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις, για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής, τα οποία έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τα άρθρα 75, περί κριτηρίων επιλογής, 76, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου και 77, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, και γ) τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και τα κριτήρια που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 84, περί περιορισμού του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων που καλούνται να συμμετάσχουν στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης (...). Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά. (...) 3. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016 για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (L 3), και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή. (...) 9. Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με το ΕΕΕΣ (...), στο άρθρο 83 «Επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων και πιστοποίηση από οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου» προβλέπεται ότι: «1. Η λειτουργία όλων των επίσημων καταλόγων εγκεκριμένων εργοληπτών, προμηθευτών ή παροχών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μελετητών, που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή/και η πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α', διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. 2.», στο άρ. 91 «Λόγοι απόρριψης προσφορών» ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102....» και στο άρ. 102 «Συμπλήρωση αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών» ότι: «Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν από τους προσφέροντες ή υποψήφιους οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης». Στο άρ. 20, παρ. 5 του Ν.3669/2008 (Α' 116/18.06.2008) «Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημόσιων έργων», που διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 377 παρ. 1 περ. 31 του Ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «5. Για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς δημοσίων έργων χορηγείται σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. «ενημερότητα πτυχίου», η οποία, σε συνδυασμό με τη βεβαίωση εγγραφής που εκδίδεται από την υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., συνιστά «επίσημο κατάλογο αναγνωρισμένων εργοληπτών» κατά την έννοια του άρθρου 151 του παρόντος και απαλλάσσει τις εργοληπτικές επιχειρήσεις από την υποχρέωση να καταθέτουν τα επιμέρους δικαιολογητικά στους διαγωνισμούς. Για την έκδοση και χορήγηση της «ενημερότητας πτυχίου» οι εργοληπτικές επιχειρήσεις υποβάλλουν σε τακτά χρονικά διαστήματα, στην υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ., τα δικαιολογητικά συμμετοχής τους σε διαγωνισμούς, όπως αυτά ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις. Τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία υποβολής τους, ο χρόνος ισχύος της «ενημερότητας πτυχίου», η διαδικασία ανανέωσης της, οι συνέπειες εκ της μη υποβολής της σε διαγωνισμό, ο χρόνος εφαρμογής του μέτρου και κάθε σχετικό θέμα, ορίζονται με την υπ' αριθμ. Δ15/οικ/24298/28.7.2005 (ΦΕΚ 1105 Β') απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων μπορεί να επανακαθορίζονται τα ανωτέρω στοιχεία.». Η ως άνω κανονιστική απόφαση προβλέπει, μεταξύ άλλων, στο άρ. 1 [όπως αυτό είχε τροποποιηθεί με τις ΥΑ Δ15/ΟΙΚ/1056/20.1.2006 (Β' 102) και Δ15/οικ./1179/19.1.2007 (Β' 106), ακολούθως δε αντικαταστάθηκε με την ΥΑ Δ15/οικ/15658/4.9.2013 (Β' 2300)] τα εξής: «1. Σε κάθε εργοληπτική επιχείρηση, η οποία είναι εγγεγραμμένη στις τάξεις 3η έως και 7η του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) χορηγείται έγγραφο με τίτλο «Ενημερότητα Πτυχίου» (εφεξής Ε.Π.), το οποίο προσκομίζεται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων έργων και υποκαθιστά τα δικαιολογητικά του άρθρου 2 της παρούσας, τα οποία δεν υποβάλλονται κατά τη δημοπρασία. Η

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

υποκατάσταση των επιμέρους δικαιολογητικών από την Ε.Π. χωρεί και στις περιπτώσεις που από τη Διακήρυξη συγκεκριμένου έργου εσφαλμένα δεν προβλέπεται η προσκόμιση Ε.Π.». Σύμφωνα με το άρ. 3 της Διακήρυξης «Ηλεκτρονική υποβολή φακέλου προσφοράς», «3.1. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης [www. promitheus. gov.gr](http://www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ (...) σε ηλεκτρονικό φάκελο του υποσυστήματος «ΕΣΗΔΗΣ-ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ» (...) Για τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς ακολουθούν τη διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 παρ. 1.2 έως 1.4 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν στην ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων [Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.] (εφεξής «ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ-ΕΡΓΑ») (...) 3.2. Στον ηλεκτρονικό φάκελο προσφοράς περιέχονται: (α) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής». (β) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά». Στο άρ. 4.2 «Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Κατακύρωση/Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης» προβλέπεται ότι «... δ) Αν, κατά τον έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών, διαπιστωθεί ότι: i) τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), είναι εκ προθέσεως απατηλά ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία ή (...) iii) αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της παρούσας, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου...». Σύμφωνα με το άρ. 22.Α. «Λόγοι αποκλεισμού» της Διακήρυξης «Κάθε προσφέρων αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (αν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (αν πρόκειται περί ένωσης οικονομικών φορέων) ένας από τους λόγους των παρακάτω περιπτώσεων 22.Α.2. α) Όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με τις διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και β) η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. ... Οι υποχρεώσεις των περ. α' και β' θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον αυτές έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται. Δεν αποκλείεται ο προσφέρων, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους, στο μέτρο που τηρεί τους όρους του δεσμευτικού κανονισμού.... 22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια ... Ειδικά οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 20 παρ. 4 του ν. 3669/2008, όπως ισχύει. Μετά από τη λήξη των ως άνω μεταβατικών διατάξεων και την πλήρη έναρξη ισχύος του π.δ 71/2019, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε., δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 64 αυτού.». Σύμφωνα με το άρ. 23 «Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής» της Διακήρυξης «23.1. Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 79 παρ. 1 του ν. 4412/2016, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

άρθρου 22 Α της παρούσας, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας. ... Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει το ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με το ΕΕΕΣ. Κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ, καθώς και της συνοδευτικής υπεύθυνης δήλωσης, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα, η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στο άρθρο 22.Α.1 της παρούσας, για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν. ... Ο οικονομικός φορέας φέρει την υποχρέωση, να δηλώσει, μέσω του ΕΕΕΣ, με ακρίβεια στην αναθέτουσα αρχή, ως έχουσα την αποκλειστική αρμοδιότητα ελέγχου για την τυχόν συνδρομή λόγων αποκλεισμού, την κατάστασή του σε σχέση με τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 73 του ν. 4412/2016 και στο άρθρο 22.Α της παρούσας και ταυτόχρονα να επικαλεσθεί και τυχόν ληφθέντα μέτρα προς αποκατάσταση της αξιοπιστίας του. ... Τέλος, επισημαίνεται ότι οι προσφέροντες δηλώνουν το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ, Ενότητα Β («Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις». ... 23.2. Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα) Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται: α) κατά την υποβολή της προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ ... 23.3. Δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22 Α. Ο προσωρινός ανάδοχος, κατόπιν σχετικής ηλεκτρονικής πρόσκλησης από τον Αναθέτοντα Φορέα, υποβάλλει τα ακόλουθα δικαιολογητικά, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4.2. της παρούσας: Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22Α, ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά: (α) ... (β) ... β1. πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας ... β2. πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας ... 23.9. Επίσημοι κατάλογοι εγκεκριμένων οικονομικών φορέων. (α) Οι οικονομικοί φορείς που είναι

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους ή διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, μπορούν να υποβάλλουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης. Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο. Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πιστοποιητικό εγγραφής τους. (β) Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.Ε.Π. στις τάξεις 3η έως και 7η, μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ισχύος, σύμφωνα με το άρθρο 65 του π.δ. 71/2019, υποβάλλοντας «Ενημερότητα Πτυχίου» εν ισχύ απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών: ... φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα του άρθρου 23.3. (β) της παρούσας ...». Στο άρ. 24 «Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς» προβλέπεται ότι «24.1 Η προσφορά των διαγωνιζομένων περιλαμβάνει τους ακόλουθους ηλεκτρονικούς υποφακέλους: (α) υποφάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» ... σύμφωνα με τα κατωτέρω: 24.2. Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να περιέχει τα ακόλουθα υπό (α) και (β) στοιχεία: α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) ...».

11. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή με τις απόψεις της υποστηρίζει πως η εσφαλμένη θετική απάντηση περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο - απάντηση «ΝΑΙ» στην Ενότητα Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ ως πλημμέλεια δεν δύναται να θεωρηθεί ουσιώδης, πολλώ δε μάλλον να αποκλειστεί οικονομικός φορέας, που δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου και πως, εφόσον απάντησε σε κάθε

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

ερώτημα που όφειλε να απαντήσει και παρείχε εν τέλει κάθε κρίσιμη και ζητούμενη πληροφορία, η δε εσφαλμένη ως άνω συμπλήρωση του πεδίου περί επισήμου καταλόγου ουδεμία έννομη συνέπεια είχε ή ηδύνατο να έχει. Περαιτέρω, ισχυρίζεται ότι οι Κατευθυντήριες Οδηγίες της ΕΑΑΔΗΣΥ, τίθενται προς ενημέρωση και διευκόλυνση των Αναθετουσών Αρχών και των οικονομικών φορέων, και δεν δύναται να απαιτείται από τους διαγωνιζόμενους η επί ποινή αποκλεισμού γνώση εκ μέρους τους των ερμηνειών που αποδίδει μια Κατευθυντήρια Οδηγία στον τρόπο συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ.

12. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στον οικονομικό φορέα «..... ΙΚΕ», η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως, από τις διατάξεις του κανονιστικού πλαισίου που διέπει τον διαγωνισμό που παραθέτει, προκύπτει ότι, για την ορθή συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, επομένως και την προσήκουσα προαπόδειξη ουσιωδών στοιχείων της προσφοράς, το ερώτημα του Μέρους II.A του ΕΕΕΣ «Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής – Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];» θα πρέπει να συμπληρωθεί καταφατικά μόνον από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που, σε συνάρτηση με τις απαιτούμενες κατηγορίες έργου ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ και ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ, διαθέτουν συνδυαστικά βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. και Ενημερότητα πτυχίου, η οποία, όμως, δεν χορηγείται σε εργοληπτικές επιχειρήσεις κατώτερης της 3ης τάξης, επί, δε, αρνητικής απάντησης, ο συμμετέχων οικονομικός φορέας καλείται να απαντήσει, θετικά ή αρνητικά, στο ενεργοποιούμενο υποερώτημα του ΕΕΕΣ: «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;», εν συνεχεία, παραθέτει σχετική νομολογία. Ακολούθως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως ηΙΚΕ, όπως προκύπτει από το προσκομισθέν ΕΕΕΣ της, δεν είναι εγγεγραμμένη σε

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων. Και τούτο, διότι είναι εγγεγραμμένη στην 1η τάξη του ΜΕΕΠ, τόσο για την κατηγορία έργων ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ, όσο και για την κατηγορία έργων ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ και, επομένως, δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, συνεπώς, εσφαλμένως απάντησε «ΝΑΙ» στην Ενότητα Α του Μέρους ΙΙ του ΕΕΕΣ, στο κρίσιμο ερώτημα περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων. Συνεπεία δε τούτου του σφάλματος, ισχυρίζεται πως η παραπάνω, πέραν του ότι, ομοίως, έδωσε εσφαλμένη απάντηση στο υποερώτημα «Αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο» και εσφαλμένη θετική απάντηση στο υποερώτημα «Η εγγραφή ή ταυτοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής;», παρέλειψε να απαντήσει στο υποερώτημα «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;», το οποίο θα εμφανιζόταν, αν η απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ήταν, όπως θα έπρεπε «ΟΧΙ». Επομένως, ισχυρίζεται πως η προσφορά της πρέπει να απορριφθεί διότι συμπλήρωσε εσφαλμένα τα ως άνω πεδία του ΕΕΕΣ περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών και τα υποερωτήματα γ και δ και παρέλειψε να συμπληρώσει το πεδίο του ερωτήματος, αν θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν. Συναφώς, υποστηρίζει πως η παραπάνω πλημμέλεια δεν μπορεί να αναπληρωθεί ούτε, μέσω άλλων δηλώσεων στο ΕΕΕΣ της, ούτε με την προσκόμιση νέου ΕΕΕΣ κατ' εφαρμογήν του άρ. 102 του Ν. 4412/2016.

13. Επειδή, επί του πρώτου λόγου, λεκτέα τα εξής: Από τις εκτεθείσες διατάξεις στη σκ. 11 της παρούσας, προκύπτει ότι οι οικονομικοί φορείς είναι

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

υποχρεωμένοι να υποβάλουν συμπληρωμένο το ΕΕΕΣ, το οποίο αποτελεί ουσιώδες δικαιολογητικό συμμετοχής στον διαγωνισμό, επέχει θέση υπεύθυνης δηλώσεως και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη ότι ο οικονομικός φορέας που το έχει υποβάλει πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής που καθορίζονται από τη διακήρυξη και δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι κατά περίπτωση προβλεπόμενοι λόγοι αποκλεισμού. Ειδικότερα, οι διαγωνιζόμενοι υποχρεούνται να παράσχουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες, δηλώνοντας τα σχετικά πραγματικά γεγονότα και στοιχεία που εμπνύπτουν στους λόγους αποκλεισμού, προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να διαπιστώσει εν τέλει, αν συντρέχει ή όχι λόγος αποκλεισμού τους από την τρέχουσα διαγωνιστική διαδικασία (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 204/2019 σκ.16, 40/2019 σκ. 17). Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των όρων της διακήρυξης και των διατάξεων περί ΜΕΕΠ που εκτέθηκαν στη σκ. 11 της παρούσας, συνάγεται ότι οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στον διαγωνισμό και οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΕΕΠ, αλλά δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, διότι είναι εγγεγραμμένοι στην 1η και 2η τάξη του ΜΕΕΠ, οφείλουν, επί ποινή ακυρότητας της προσφοράς τους, να απαντήσουν αρνητικά («ΟΧΙ») στο ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, στο ερώτημα της ενότητας Α του Μέρους ΙΙ, «Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];» (ΔΕφΠειραιά 71/2023 σκ. 13)). Εν προκειμένω, η εταιρία ΙΚΕ δήλωσε στο ΕΕΕΣ της «Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής]; Απάντηση: Ναι Αναφέρετε την ονομασία του καταλόγου ή του πιστοποιητικού και τον σχετικό αριθμό εγγραφής ή πιστοποίησης, κατά περίπτωση: ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ (Αρ. ΓΕΜΗ:), ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ24 (ΜΕΕΠ ΑΡ. ΠΡΩΤ.:) ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ (Αρ. ΤΕΕ:.....) ... Αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο Για το ΓΕΜΗ:

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

Καταστατικό εταιρείας (Αρ. ΓΕΜΗ:), Κωδικοί αριθμοί δραστηριότητας (ΚΑΔ).ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ24 (ΜΕΕΠ): [ΟΔΟΠΟΙΙΑ 1η, ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ 1η, ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ 1η ΛΙΜΕΝΙΚΑ Α1 , ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ 1η , ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ- ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ 1η- ΕΡΓΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ Α1]...» (βλ. αρχείο με τίτλο «ΕΕΕΣ_s», σελ. 3-4/14). Δηλαδή, παρόλο που, κατά τα ανωτέρω, εφόσον είναι εγγεγραμμένη στην 1η τάξη του ΜΕΕΠ τόσο για την κατηγορία έργων ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ όσο και για την κατηγορία έργων ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ και, επομένως, δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, όφειλε, ως προεκτέθηκε, επί ποινή ακυρότητας της προσφοράς της, να απαντήσει αρνητικά («ΟΧΙ»). Περαιτέρω, η ανωτέρω ανακριβής καταφατική απάντηση στο ανωτέρω ερώτημα, είχε ως συνέπεια να μην εμφανιστεί και να μην απαντηθεί από την παραπάνω εταιρία το πεδίο με το περαιτέρω ερώτημα αν «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν», το οποίο θα εμφανιζόταν, αν η απάντησή της στην προηγούμενη ερώτηση ήταν «ΟΧΙ». Ενόψει των ανωτέρω, το επίμαχο ΕΕΕΣ δεν συμπληρώθηκε ορθά, το περιεχόμενό του είναι ελλιπές και ανακριβές και η εταιρία ΙΚΕ δεν δήλωσε όλες τις πληροφορίες που ζητούνται από αυτό, καθόσον δεν απάντησε ρητώς, ως όφειλε, στο ερώτημα, αν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω πιστοποιητικά, μη προαποδεικνύοντας, κατά τους όρους της διακήρυξης, ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά για τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού περί αθέτησης φορολογικών και κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεών της. Εξάλλου, οι πληροφορίες που ζητούνται από το ΕΕΣ, το οποίο, σύμφωνα με το άρ. 79 του Ν. 4412/2016, επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης, με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986, και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη των κριτηρίων για την ανάθεση και εκτέλεση του έργου που ορίζονται στην οικεία προκήρυξη και την κείμενη νομοθεσία, ούτε περιορίζονται ούτε εξαντλούνται στο εάν ο οικονομικός φορέας είναι ασφαλιστικά ενήμερος ή όχι και η έλλειψη

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

ρητής απάντησης στο ερώτημα, αν η εταιρία ΙΚΕ θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, δεν μπορεί να αναπληρωθεί ούτε από τις απαντήσεις που έδωσε αυτή σε άλλα ερωτήματα και μάλιστα διαφορετικού μέρους του ΕΕΕΣ, όπως το Μέρος III.Β., όπου τα τιθέμενα ερωτήματα, άλλωστε, αφορούν τις υφιστάμενες κατά το χρόνο σύνταξης και υποβολής του, τυχόν ανεκπλήρωτες φορολογικές ή κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις (ΔΕφΠειραιά 78/2023, 71/2023, ΔΕφΠατρών 88/2022, ΔΕφΘεσσαλονίκης σε Συμβούλιο 11/2022, ΔΕφΑθηνών σε Συμβούλιο 186/2021, ΔΕφΠειραιά σε Συμβούλιο 70/2021). Συναφώς, όπως βάσιμα η προσφεύγουσα υποστηρίζει, η πιο πάνω παράλειψη στο υποβληθέν ΕΕΕΣ δεν μπορούσε να θεραπευθεί, κατ'άρ. 102 του Ν. 4412/216, καθόσον, η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση εγγράφων δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση εγγράφων που δεν έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης που έχουν τεθεί επί ποινή αποκλεισμού κατά παράβαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων και της διαφάνειας. Επομένως, ο πρώτος λόγος γίνεται δεκτός ως βάσιμος, η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δεσμία αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά της εταιρίας ΙΚΕ.

14. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο που αφορά στην προσφορά της εταιρίας ΙΚΕ, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως, δυνάμει ρητού και ουσιώδους όρου της παρούσας διακήρυξης, σχετικά με το κριτήριο επιλογής της οικονομικής / χρηματοοικονομικής επάρκειας, ο προσφέρων οικονομικός φορέας απαιτείται, ήδη στο στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής, να δηλώσει στην ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ΕΕΕΣ (Μέρος IV, Ενότητα Β «Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), πεδίο "Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις") τα υπό εκτέλεση έργα και το ύψος του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών συμβάσεων, τόσο ανά έκαστο έργο όσο και εν συνόλω και πως, σε περίπτωση που διαθέτει ενημερότητα πτυχίου τα ανωτέρω για τα έργα που είναι υπό εξέλιξη και δεν συμπεριλαμβάνονται στην ενημερότητα πτυχίου. Συναφώς, ισχυρίζεται πως παράλειψη του διαγωνιζόμενου να δηλώσει το ύψος του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών συμβάσεων σε υπεύθυνη δήλωση δεν δύναται

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

να θεραπευθεί με το ισχύον άρ. 102 του Ν. 4412/2016, διότι τούτο ισοδυναμεί με αναπλήρωση μη υποβληθέντων στοιχείων, παραθέτει, δε, σχετική νομολογία. Εν προκειμένω, υποστηρίζει πως ηΙΚΕ δεν έχει δηλώσει, ως εταιρεία που δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, στο ΕΕΕΣ της, κατά παράβαση των ανωτέρω όρων της διακήρυξης, που απαιτούν την προαπόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου χρηματοοικονομικής επάρκειας, τα υπό εκτέλεση έργα και το ύψος του ανεκτέλεστου υπολοίπου των εργολαβικών συμβάσεων, τόσο ανά έκαστο έργο όσο και εν συνόλω, ότι η παραπάνω πλημμέλεια δεν δύναται να θεραπευτεί και πως η προσφορά της πρέπει άνευ ετέρου να απορριφθεί και η προσβαλλόμενη να ακυρωθεί κατά τούτο, εάν δε, κριθεί ότι η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητήσει από την εν λόγω εταιρεία να προσκομίσει, σύμφωνα με το άρ. 102 του Ν. 4412/2016, νέο ορθά συμπληρωμένο ΕΕΕΣ το ζητούμενο δικαιολογητικό πρέπει να φέρει ημερομηνία προγενέστερη της κατάθεσης της προσφοράς της, πρέπει δηλαδή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 104 του Ν.4412/2016, να βρίσκεται σε ισχύ και την ημερομηνία κατάθεσης της προσφοράς της (ΣΤΕ 1939/2022).

15. Επειδή, επί του δεύτερου λόγου, λεκτέα τα εξής: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 22.Γ της Διακήρυξης, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρ. 20 παρ. 4 του Ν. 3669/2008, όπως ισχύει. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το φάκελο της προσφοράς της ΙΚΕ, ουδόλως δήλωσε πως δεν υπερβαίνει τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, καθώς τέτοια δήλωση δεν περιλαμβάνεται ούτε στο ΕΕΕΣ, ούτε προκύπτει η υποβολή συνοδευτικής αυτού δήλωσης με το αυτό περιεχόμενο. Η Διακήρυξη προβλέπει για την προκαταρκτική απόδειξη (άρ. 23.1), μεταξύ άλλων, της συνδρομής της οικείας απαίτησης, οι συμμετέχοντες στο διαγωνισμό να υποβάλουν, κατά την υποβολή των προσφορών, ηλεκτρονικά συμπληρωμένο το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

με τα οριζόμενα στο άρ. 79 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986 (Α' 75), κατά δε το στάδιο κατακύρωσης της υπό ανάθεση σύμβασης προβλέπεται, ως προς την πλήρωση της απαίτησης του άρ. 22.Γ, η προσκόμιση των, στο άρ. 23.5, αναφερόμενων εγγράφων. Συναφώς, σύμφωνα με το ίδιο ως άνω άρ. 23.1, οι οικονομικοί φορείς δύνανται να διευκρινίζουν τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχουν στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, που υποβάλλεται μαζί με αυτό, στο άρθρο δε αυτό επιπλέον προβλέπεται, ως προς το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων, ότι δηλώνουν αυτό στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ, ενότητα Β («Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις). Εντούτοις, σύμφωνα με το παρεχόμενο από την Διακήρυξη σχετικό υπόδειγμα ΕΕΕΣ, το περί των κριτηρίων επιλογής Μέρος IV δεν περιλάμβανε την ως άνω ενότητα Β που αφορά στο κριτήριο του άρ. 22.Γ. Ωστόσο, κατά ρητή διάταξη της Διακήρυξης που παραπέμπει στην οικεία νομοθεσία, προκειμένου για τη διασφάλιση της εκτέλεσης της συναφθσόμενης σύμβασης, απαιτείται οι συμμετέχοντες να μην υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, στοιχείο που αποτελεί αναγκαίο περιεχόμενο της προσφοράς. Παρόλο που, κατά τα ανωτέρω, η σχετική ενότητα Β έλειπε από το υποβληθέν από την Αναθέτουσα Αρχή υπόδειγμα ΕΕΕΣ, ο ευλόγως ενημερωμένος και κανονικά επιμελής συμμετέχων, -(Απόφαση ΔΕΕ της 12ης Μαρτίου 2015, C-538/13 (eVigiloLtd) σκ. 54-55, πρβλ. Προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως, Eleanor Sharpston της 2ης Σεπτεμβρίου 2018, Υπόθεση C375/17 (StanleyInt. BettingLtd) σκ. 71), ήταν σε θέση να κατανοήσει τον οικείο τεθέντα όρο της Διακήρυξης και να προαποδείξει την πλήρωση της απαίτησης αυτής. Ειδικότερα, παρόλο που στο υποβληθέν από την Αναθέτουσα Αρχή ΕΕΕΣ δεν περιλαμβανόταν η ενότητα Β, εντούτοις, εφόσον το ίδιο το ΕΕΕΣ έχει χαρακτήρα δυναμικό, ήτοι δύναται ευχερώς να τροποποιηθεί από τους συμμετέχοντες, καθώς παρέχεται σε επεξεργάσιμη μορφή, ο συνετός και επιμελής συμμετέχων ηδύνατο να προβεί αυτοβούλως σε προσθήκη μνείας περί απόδειξης της εν λόγω απαίτησης. Επιπλέον, και σε κάθε περίπτωση,

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

ακόμα και αν ο συγκεκριμένος όρος της Διακήρυξης εξακολουθούσε να δημιουργεί αμφιβολίες στην ΙΚΕ, θα ηδύνατο όπως προβεί, πέραν των ανωτέρω, σε διευκρινιστικό επ' αυτού ερώτημα, που ουδόλως συνάγεται ότι τέθηκε. Ακόμη, η ως άνω έλλειψη ουδόλως δύναται να θεραπευθεί με κλήση της παρεμβαίνουσας, δυνάμει των άρ. 102 του Ν. 4412/2016 και 9 της Διακήρυξης, τούτο διότι θα οδηγούσε σε μη νόμιμη εκ των υστέρων τροποποίηση της προσφοράς της, κατά παράβαση των οικείων διατάξεων. Κατά συνέπεια, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δεσμία αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά της ΙΚΕ και για τον λόγο αυτό, γενομένου δεκτού ως βασίμου του δεύτερου λόγου της προδικαστικής προσφυγής.

16. Επειδή, ενόψει της αποδοχής των πρώτου και δεύτερου λόγων της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που παρέχουν αυτοτελές έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της ΙΚΕ, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση του τρίτου λόγου της κρινόμενης προσφυγής που αφορά αυτήν (πρβλ. ΣΤΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

17. Επειδή, με τον τέταρτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που αφορά στην εταιρία Α.Ε, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως, ως προς την κατηγορία έργου «ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ» διαθέτει πτυχίο 2ης τάξης, επομένως, δεν δύναται να διαθέτει, εφόσον αυτή χορηγείται, για εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι καταταγμένες στις τάξεις 3η έως 7η, ενημερότητα πτυχίου. Τούτου δοθέντος, ότι δηλαδή για μία εκ των δύο απαιτούμενων κατηγοριών έργου του ενιαίου συμβατικού αντικειμένου, η παραπάνω εταιρία δεν τυγχάνει εγγεγραμμένη σε επίσημο κατάλογο, υποστηρίζει πως προέβη σε εσφαλμένη σχετική συμπλήρωση του ΕΕΕΣ, συγκεκριμένα, πρώτον, εσφαλμένως απάντησε καταφατικά στο ερώτημα : «Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];» και δεύτερον, εσφαλμένως δεν

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

συμπλήρωσε, ως μη εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων το υποερώτημα: «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;», το οποίο δεν ενεργοποίησε με την εσφαλμένη καταφατική απάντησή του στο προηγούμενο ερώτημα, κατά συνέπεια, ισχυρίζεται πως η προσφορά της είναι απορριπτέα και πως η εσφαλμένη απάντηση στο ΕΕΕΣ και η μη ρητή ανάληψη της δέσμευσης της εταιρίας να προσκομίσει τα ανωτέρω πιστοποιητικά πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων συνιστά παράλειψη δήλωσης ουσιωδών στοιχείων της προσφοράς της στο υποβληθέν ΕΕΕΣ, η οποία δεν μπορεί να αναπληρωθεί με τη διαδικασία των διευκρινήσεων του ισχύοντος άρ. 102 του Ν. 4412/2016.

18. Επειδή, επί του τέταρτου λόγου, λεκτέα τα εξής: Όπως προεκτέθηκε στη σκ. 13 της παρούσας, τα οποία εφαρμόζονται *mutatis mutandis* και εν προκειμένω, από τη συνδυασμένη ερμηνεία των όρων της διακήρυξης και των διατάξεων περί ΜΕΕΠ που εκτέθηκαν στη σκ. 11 της παρούσας, συνάγεται ότι οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στον διαγωνισμό και οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΕΕΠ, αλλά δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, διότι είναι εγγεγραμμένοι στην 1η και 2η τάξη του ΜΕΕΠ, οφείλουν, επί ποινή ακυρότητας της προσφοράς τους, να απαντήσουν αρνητικά («ΟΧΙ») στο ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, στο ερώτημα της ενότητας Α του Μέρους ΙΙ, «Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];» (ΔΕφΠειραιά 71/2023 σκ. 13)). Στη συγκεκριμένη περίπτωση, η εταιρία Α.Ε δήλωσε στο ΕΕΕΣ της «Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής]; Απάντηση: Ναι Αναφέρετε την ονομασία του καταλόγου ή του πιστοποιητικού και τον σχετικό

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

αριθμό εγγραφής ή πι..... Δ24 /8226/14-09-2021, ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ Αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο Η ΑΕ είναι γραμμένη στο ανωτέρω μητρώο βάσει της υπ' αριθμ. : απόφασης της επιτροπής ΜΕΕΠ με τα εξής στοιχεία : 1. ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΕΠ : Α.Ε. 2. ΝΟΜΟΣ ΕΔΡΑΣ : 3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΓΩΝ, ΕΞ ΕΙΔΙΚΕΥΜ. ΕΡΓΑΣΙΕΣ, ΤΑΞΗ ΜΕΕΠ, ΟΔΟΠΟΙΙΑ 3η, ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ 3η, ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ 3η, ΛΙΜΕΝΙΚΑ Α1, ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ 2η, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ –ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ 1η. 4. ΗΜ/ΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ : 13/09/2024...» (βλ. αρχείο με τίτλο «espd-response-v2s», σελ. 3/15). Εντούτοις, ενόψει του γεγονότος ότι, κατά τα ανωτέρω δηλωθέντα, η Α.Ε είναι εγγεγραμμένη στην 3η τάξη για την κατηγορία ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ, ορθά απάντησε θετικά στην παραπάνω ερώτηση, δεδομένου ότι, ακόμη και εάν, έστω για μία εκ των κατηγοριών έργων, οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος στις τάξεις 3η έως και 7η του Μητρώου Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.), χορηγείται το σχετικό έγγραφο με τίτλο «Ενημερότητα Πτυχίου», κατ' άρ. 20, παρ. 5 του Ν. 3669/2008.Τούτο, διότι, το σχετικό ερώτημα και, περαιτέρω, το υποερώτημα που αναδύεται σε περίπτωση αρνητικής απάντησης, αφορά στη δυνατότητα προσκόμισης βεβαίωσης πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, όμως, εφόσον, κατά τα παραπάνω εκτεθέντα, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος τουλάχιστον στην 3η τάξη κατηγορίας έργου, εκ μόνης της εγγραφής του και της παράθεσης των σχετικών στοιχείων, τεκμαίρεται η μη συνδρομή του σχετικού λόγου αποκλεισμού . Ουδεμία δε επιρροή ασκεί το γεγονός ότι, εν προκειμένω, η προαναφερόμενη εταιρία για άλλη κατηγορία έργου, είναι εγγεγραμμένη σε μικρότερη τάξη, δεδομένου ότι προαπέδειξε τη μη συνδρομή του οικείου λόγου αποκλεισμού, το οποίο είναι και το, κατά τη Διακήρυξη, ζητούμενο. Επομένως, ο λόγος αυτός απορρίπτεται ως αβάσιμος.

19. Επειδή, με τον πέμπτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η προσφορά της Α.Ε είναι πλημμελής διότι, πρώτον, δεν συμπεριέλαβε στο ΕΕΕΣ της την Ενότητα Β («Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), επομένως και το πεδίο

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

«Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις», στο οποίο, κατά τη ρητή και σαφή διατύπωση της παραγράφου 23.1 της διακήρυξης απαιτείται «οι προσφέροντες δηλώνουν το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων», επομένως, δεν δήλωσε, ως όφειλε, στο υποδεικνυόμενο από τη διακήρυξη ειδικό σημείο του Μέρους IV του ΕΕΕΣ, συγκεκριμένα, για την κατηγορία έργων ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ, για την οποία διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, όλα τα υπό εκτέλεση έργα (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας), το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τα σχετικά έργα που είναι υπό εξέλιξη και δεν συμπεριλαμβάνονται στην ενημερότητα πτυχίου και για την κατηγορία έργων ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ, για την οποία δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, όλα τα υπό εκτέλεση έργα (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας), το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο. Περαιτέρω, ισχυρίζεται πως η ανωτέρω έλλειψη δεν δύναται να καλυφθεί με απλή δήλωση μη υπέρβασης των ορίων του ανεκτέλεστου στο ΕΕΕΣ της, ούτε με την αναφορά στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ περί μη υπέρβασης των ορίων ανεκτέλεστου: «Το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών συμβάσεων της Α. Ε. δεν υπερβαίνει τα όρια ανεκτέλεστου που τίθενται στο άρθρο 20 παρ. 4 του Ν. 3669/08 (ΚΔΕ) όπως ισχύει. Η Α.Ε πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 22Δ της διακήρυξης», ούτε με την αναφορά στο ΕΕΕΣ στο «Μέρος II: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα», Ενότητα «Α: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» στο οποίο απάντησε καταφατικά στην ερώτηση: «Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής», κατόπιν δε στην υποερώτηση «Αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο» δήλωσε, μεταξύ άλλων, μόνον τα κάτωθι: «[...] ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΡ.ΠΡΩΤ. είναι εγγεγραμμένη στις κατηγορίες και τάξεις που αναφέρονται στην εργοληπτική της Βεβαίωση (ΜΕΕΠ) [...] β) Προσκομίστηκαν τα απαραίτητα κατά τον νόμο αποδεικτικά καταλληλότητας από τα οποία προκύπτει ότι η επιχείρηση: [...] 8. Δεν έχει υπερβεί το Ανώτατο όριο Ανεκτέλεστου. Το Ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργασιών της επιχείρησης είναι

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

: 3,475,404.54 ΕΥΡΩ. [...] Το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών συμβάσεων της Α. Ε. δεν υπερβαίνει τα όρια ανεκτέλεστου που τίθενται στο άρθρο 20 παρ. 4 του Ν.3669/08 (ΚΔΕ) όπως ισχύει.». Ακόμη, υποστηρίζει πως, ακόμη κι αν ήθελε κριθεί ότι αρκεί η γενόμενη δήλωση μόνον του συνολικού ανεκτέλεστου και παρέλκει η δήλωση για την κατηγορία έργων ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ, για την οποία διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, όλων των υπό εκτέλεση έργων και του ανεκτέλεστου υπολοίπου ανά έργο που δεν περιλαμβάνονται στην ενημερότητα πτυχίου και πάλι η προσφορά του πρέπει να απορριφθεί, διότι, ο εν λόγω υποψήφιος δεν δήλωσε το συνολικό ανεκτέλεστο κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του, ήτοι στις 04/08/2023, αλλά κατά τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών επί τη βάση των οποίων εκδόθηκε η «ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ ΠΤΥΧΙΟΥ ΑΡ.ΠΡΩΤ.».

20. Επειδή, επί του πέμπτου λόγου, λεκτέα τα εξής: Σύμφωνα με τα όσα εκτέθηκαν στη σκ. 15 της παρούσας, τα οποία εφαρμόζονται *mutatis mutandis* και εν προκειμένω, κατά τα οριζόμενα στο άρ. 22.Γ της Διακήρυξης, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, για το χρονικό διάστημα που εξακολουθούν να ισχύουν οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρ. 20 παρ. 4 του Ν. 3669/2008, όπως ισχύει και, κατ' άρ. 23.1 της Διακήρυξης, το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων δηλώνεται στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ, ενότητα Β («Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις). Εν προκειμένω, η Α. Ε. δήλωσε στο πεδίο Α «Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» του Μέρους II του ΕΕΕΣ της ότι «...8. Δεν έχει υπερβεί το Ανώτατο όριο Ανεκτέλεστου. Το Ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργασιών της επιχείρησης είναι : 3,475,404.54 ΕΥΡΩ.... Το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών συμβάσεων της Α. Ε. δεν υπερβαίνει τα όρια ανεκτέλεστου που τίθενται στο άρθρο 20 παρ. 4 του Ν.3669/08 (ΚΔΕ) όπως ισχύει...», στο πεδίο «Α: Καταλληλότητα» του Μέρους IV: Κριτήρια επιλογής «...Το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών συμβάσεων της Α. Ε. δεν υπερβαίνει τα όρια ανεκτέλεστου που τίθενται στο άρθρο 20

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

παρ. 4 του Ν. 3669/08 (ΚΔΕ) όπως ισχύει....» στο πεδίο «Γ: Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα» του ίδιου ως άνω Μέρους IV ότι «...Το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών συμβάσεων της ...Α. Ε. δεν υπερβαίνει τα όρια ανεκτέλεστου που τίθενται στο άρθρο 20 παρ. 4 του Ν. 3669/08 (ΚΔΕ) όπως ισχύει..... » (βλ. αρχείο με τίτλο «espd-response-v2s»). Εντούτοις, ενόψει του ότι στη Διακήρυξη ρητά προβλέπεται, στο άρ. 23.1 αυτής, ότι το ανεκτέλεστο υπόλοιπο εργολαβικών συμβάσεων δηλώνεται στο Μέρος IV του ΕΕΕΣ, ενότητα Β («Οικονομική και Χρηματοοικονομική Επάρκεια»), στο πεδίο «Λοιπές οικονομικές ή χρηματοοικονομικές απαιτήσεις), η απάντηση σε αυτό δεν δύναται να αναπληρωθεί από απαντήσεις που η ανωτέρω εταιρία έδωσε σε άλλα ερωτήματα και δη διαφορετικού μέρους του ΕΕΕΣ, όπου τα τιθέμενα ερωτήματα τίθενται προς απάντηση διαφορετικών ζητημάτων και όχι του επίμαχου, περί του ανεκτέλεστου υπολοίπου. Άλλωστε, το ποσό του ανεκτελέστου υπολοίπου που έπρεπε, κατά ρητή απαίτηση της Διακήρυξης, να δηλωθεί στο ΕΕΕΣ, δεν προκύπτει άνευ ετέρου, χωρίς την ανάγκη περαιτέρω ελεγκτικών επαληθεύσεων, από μόνη την εγγραφή του οικονομικού φορέα στη συγκεκριμένη τάξη του ΜΕΕΠ. Κατά συνέπεια, η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δεσμία αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά της Α. Ε. για τον λόγο αυτό, γενομένου δεκτού ως βάσιμου του πέμπτου λόγου της προδικαστικής προσφυγής.

21. Επειδή, με τον έκτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως ηΟΕ, όπως προκύπτει ευθέως τόσο από τα ως δηλωθέντα στο ΕΕΕΣ της στο ερώτημα που αφορά στα δικαιολογητικά εγγραφής-κατάταξης στον επίσημο κατάλογο, όσο και από τα αναρτηθέντα στοιχεία στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, εγγεγραμμένη για την κατηγορία έργων ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ στην 2η τάξη του ΜΕΕΠ και για την κατηγορία έργων ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ στην 1η τάξη, δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου για τις ανωτέρω δύο κατηγορίες και επομένως, δεν είναι εγγεγραμμένη σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων. Επομένως, ισχυρίζεται πως εσφαλμένως απάντησε «ΝΑΙ» στην Ενότητα Α του Μέρους II του ΕΕΕΣ, στο κρίσιμο ερώτημα περί εγγραφής σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών και εσφαλμένως

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

απάντησε στα υποερωτήματα (γ) «Αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο», και (δ) «Η εγγραφή ή ταυτοποίηση καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής;», επομένως, η προσφορά της καθίσταται άνευ άλλου τινός απορριπτέα και η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρωτέα για αυτόν τον λόγο.

22. Επειδή, επί του έκτου λόγου, λεκτέα τα εξής: Όπως εκτέθηκε στη σκ. 13 της παρούσας, από τη συνδυασμένη ερμηνεία των όρων της διακήρυξης και των διατάξεων περί ΜΕΕΠ που εκτέθηκαν στη σκ. 11 της παρούσας, συνάγεται ότι οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στον διαγωνισμό και οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΕΕΠ, αλλά δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, διότι είναι εγγεγραμμένοι στην 1η και 2η τάξη του ΜΕΕΠ, οφείλουν, επί ποινή ακυρότητας της προσφοράς τους, να απαντήσουν αρνητικά («ΟΧΙ») στο ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, στο ερώτημα της ενότητας Α του Μέρους ΙΙ, «Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];» (ΔΕφΠειραιά 71/2023 σκ. 13)). Εν προκειμένω, η ΟΕ στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της δήλωσε *«Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];» Απάντηση: Ναι... Αναφέρετε τα δικαιολογητικά στα οποία βασίζεται η εγγραφή ή η πιστοποίηση και κατά περίπτωση, την κατάταξη στον επίσημο κατάλογο: ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΓΩΝ: 2η ΤΑΞΗ ΜΕΕΠ ΟΔΟΠΟΙΙΑ, ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ, ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ... 1η ΤΑΞΗ ΜΕΕΠ: ΛΙΜΕΝΙΚΑ, ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ...»* (βλ. αρχείο με τίτλο «ΤΕΥΔ-ΕΕΕΣ 4-8-2023_signed_signed», σελ. 4/35). Δηλαδή, παρόλο που, κατά τα ανωτέρω, εφόσον είναι εγγεγραμμένη στην 2η τάξη του ΜΕΕΠ για την κατηγορία έργων ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ και στην 1η τάξη για την κατηγορία έργων ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ και, επομένως, δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, όφειλε, ως προεκτέθηκε, επί ποινή ακυρότητας της προσφοράς της, να απαντήσει αρνητικά («ΟΧΙ»). Περαιτέρω, η ανωτέρω ανακριβής καταφατική απάντηση στο ανωτέρω ερώτημα, είχε ως συνέπεια να

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

μην εμφανιστεί και να μην απαντηθεί από την παραπάνω εταιρία το πεδίο με το περαιτέρω ερώτημα αν «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν», το οποίο θα εμφανιζόταν, αν η απάντησή της στην προηγούμενη ερώτηση ήταν «ΟΧΙ». Ενόψει των ανωτέρω, το επίμαχο ΕΕΕΣ δεν συμπληρώθηκε ορθά, το περιεχόμενό του είναι ελλιπές και ανακριβές και η εταιρία ΟΕ δεν δήλωσε όλες τις πληροφορίες που ζητούνται από αυτό, καθόσον δεν απάντησε ρητώς, ως όφειλε, στο ερώτημα, αν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω πιστοποιητικά, μη προαποδεικνύοντας, κατά τους όρους της διακήρυξης, ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά για τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού περί αθέτησης φορολογικών και κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεών της. Εξάλλου, οι πληροφορίες που ζητούνται από το ΕΕΣ, το οποίο, σύμφωνα με το άρ. 79 του Ν. 4412/2016, επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης, με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986, και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη των κριτηρίων για την ανάθεση και εκτέλεση του έργου που ορίζονται στην οικεία προκήρυξη και την κείμενη νομοθεσία, ούτε περιορίζονται ούτε εξαντλούνται στο εάν ο οικονομικός φορέας είναι ασφαλιστικά ενήμερος ή όχι και η έλλειψη ρητής απάντησης στο ερώτημα, αν η εταιρία ... ΟΕ θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, δεν μπορεί να αναπληρωθεί ούτε από τις απαντήσεις που έδωσε αυτή σε άλλα ερωτήματα και μάλιστα διαφορετικού μέρους του ΕΕΕΣ, όπως το Μέρος III.Β., όπου τα τιθέμενα ερωτήματα, άλλωστε, αφορούν τις υφιστάμενες κατά το χρόνο σύνταξης και υποβολής του, τυχόν ανεκπλήρωτες φορολογικές ή κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις (ΔΕφΠειραιά 78/2023, 71/2023, ΔΕφΠατρών 88/2022, ΔΕφΘεσσαλονίκης σε Συμβούλιο 11/2022, ΔΕφΑθηνών σε Συμβούλιο 186/2021, ΔΕφΠειραιά σε Συμβούλιο 70/2021). Συναφώς, όπως βάσιμα η προσφεύγουσα υποστηρίζει, η πιο πάνω παράλειψη στο υποβληθέν ΕΕΕΣ δεν μπορούσε να θεραπευθεί, κατ' άρ. 102

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

του Ν. 4412/216, καθόσον, η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση εγγράφων δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση εγγράφων που δεν έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης που έχουν τεθεί επί ποινή αποκλεισμού κατά παράβαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων και της διαφάνειας. Επομένως, ο έκτος λόγος γίνεται δεκτός ως βάσιμος, η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δεσμία αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά της εταιρίας Κ. ΟΕ .

23. Επειδή, ενόψει της αποδοχής του έκτου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που παρέχει αυτοτελές έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της ΟΕ, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση του έβδομου λόγου της κρινόμενης προσφυγής που αφορά αυτήν (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

24. Επειδή, με τον όγδοο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως η εταιρία ΟΕ, όπως προκύπτει από τα αναρτηθέντα στοιχεία στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων, δεν είναι εγγεγραμμένη σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, δοθέντος ότι είναι εγγεγραμμένη στην 2η τάξη του ΜΕΕΠ για την κατηγορία έργων ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ και στην 1η τάξη για την κατηγορία έργων ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ, εγγραφές, στις οποίες δεν χορηγείται ενημερότητα πτυχίου, επομένως, η προσφορά της είναι πλημμελής, διότι έχει απαντήσει εσφαλμένως καταφατικά στο ερώτημα: «Ο ΟΦ είναι εγγεγραμμένος σε Εθνικό Σύστημα (Προ)Επιλογής Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];» και δεν έχει συμπληρώσει, καίτοι μη εγγεγραμμένη σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, το υποερώτημα: «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν;», το οποίο δεν ενεργοποίησε με την εσφαλμένη καταφατική απάντησή της στο προηγούμενο ερώτημα. Περαιτέρω, ισχυρίζεται πως το πτυχίο της έχει λήξει στις 15/05/2023 πριν την κατάθεση της προσφοράς της, η οποία έλαβε χώρα στις 04/08/2023. Συναφώς, υποστηρίζει πως η εσφαλμένη απάντηση στο ΕΕΕΣ και η μη ρητή ανάληψη της δέσμευσής της να προσκομίσει τα ανωτέρω πιστοποιητικά συνιστά παράλειψη δήλωσης στοιχείων της προσφοράς της στο υποβληθέν ΕΕΕΣ, η οποία δεν μπορεί να αναπληρωθεί με την προσκόμιση νέου ορθά συμπληρωμένου ΕΕΕΣ κατ' άρ. 102 του Ν. 4412/2016 καθώς τούτο συνιστά ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς.

25. Επειδή, επί του ογδού λόγου, λεκτέα τα εξής: Όπως εκτέθηκε στη σκ. 13 της παρούσας, από τη συνδυασμένη ερμηνεία των όρων της διακήρυξης και των διατάξεων περί ΜΕΕΠ που εκτέθηκαν στη σκ. 11 της παρούσας, συνάγεται ότι οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στον διαγωνισμό και οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΕΕΠ, αλλά δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου, διότι είναι εγγεγραμμένοι στην 1η και 2η τάξη του ΜΕΕΠ, οφείλουν, επί ποινή ακυρότητας της προσφοράς τους, να απαντήσουν αρνητικά («ΟΧΙ») στο ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, στο ερώτημα της ενότητας Α του Μέρους ΙΙ, «Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];» (ΔΕφΠειραιά 71/2023 σκ. 13). Εν προκειμένω, η ΟΕ στο υποβληθέν ΕΕΕΣ της δήλωσε *«Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. βάσει εθνικού συστήματος (προ)επιλογής];»* Απάντηση: *Ναι Αναφέρετε την ονομασία του καταλόγου ή του πιστοποιητικού και τον σχετικό αριθμό εγγραφής ή πιστοποίησης, κατά περίπτωση: ΜΕΕΠ ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΟ ΜΕΕΠ*» (βλ. αρχείο με τίτλο «espd-response-v2_SIGNED», σελ. 3/13). Από την έρευνα που προέκυψε στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Μητρώων της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (<http://www.yplexd15.gr/...>), βάσει

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

του δηλωθέντος, ως ανωτέρω, αριθμού μητρώου ΜΕΕΠ, προκύπτει ότι η εν λόγω εταιρία είναι εγγεγραμμένη στην 2η τάξη του ΜΕΕΠ για την κατηγορία έργων ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ και στην 1η τάξη για την κατηγορία έργων ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ. Επομένως, εφόσον συνάγεται ότι δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, όφειλε, ως προεκτέθηκε, επί ποινή ακυρότητας της προσφοράς της, να απαντήσει αρνητικά («ΟΧΙ») στο οικείο ερώτημα. Περαιτέρω, η ανωτέρω ανακριβής καταφατική απάντηση σε αυτό, είχε ως συνέπεια να μην εμφανιστεί και να μην απαντηθεί από την παραπάνω εταιρία το πεδίο με το περαιτέρω ερώτημα αν «Ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες που θα δίνουν τη δυνατότητα στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα να τη λάβει απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος μέλος αυτή διατίθεται δωρεάν», το οποίο θα εμφανιζόταν, αν η απάντησή της στην προηγούμενη ερώτηση ήταν «ΟΧΙ». Ενόψει των ανωτέρω, το επίμαχο ΕΕΕΣ δεν συμπληρώθηκε ορθά, το περιεχόμενό του είναι ελλιπές και ανακριβές και η εταιρία ΟΕ δεν δήλωσε όλες τις πληροφορίες που ζητούνται από αυτό, καθόσον δεν απάντησε ρητώς, ως όφειλε, στο ερώτημα, αν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω πιστοποιητικά, μη προαποδεικνύοντας, κατά τους όρους της διακήρυξης, ότι θα είναι σε θέση να προσκομίσει τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά για τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού περί αθέτησης φορολογικών και κοινωνικοασφαλιστικών υποχρεώσεών της. Εξάλλου, οι πληροφορίες που ζητούνται από το ΕΕΣ, το οποίο, σύμφωνα με το άρ. 79 του Ν. 4412/2016, επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης, με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986, και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη των κριτηρίων για την ανάθεση και εκτέλεση του έργου που ορίζονται στην οικεία προκήρυξη και την κείμενη νομοθεσία, ούτε περιορίζονται ούτε εξαντλούνται στο εάν ο οικονομικός φορέας είναι ασφαλιστικά ενήμερος ή όχι και η έλλειψη ρητής απάντησης στο ερώτημα, αν η εταιρία ΟΕ θα είναι σε θέση να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων, δεν μπορεί να αναπληρωθεί ούτε από τις απαντήσεις που έδωσε αυτή σε άλλα ερωτήματα και μάλιστα διαφορετικού μέρους του ΕΕΕΣ, όπως

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

το Μέρος III.B., όπου τα τιθέμενα ερωτήματα, άλλωστε, αφορούν τις υφιστάμενες κατά το χρόνο σύνταξης και υποβολής του, τυχόν ανεκπλήρωτες φορολογικές ή κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις (ΔΕφΠειραιά 78/2023, 71/2023, ΔΕφΠατρών 88/2022, ΔΕφΘεσσαλονίκης σε Συμβούλιο 11/2022, ΔΕφΑθηνών σε Συμβούλιο 186/2021, ΔΕφΠειραιά σε Συμβούλιο 70/2021). Συναφώς, όπως βάσιμα η προσφεύγουσα υποστηρίζει, η πιο πάνω παράλειψη στο υποβληθέν ΕΕΕΣ δεν μπορούσε να θεραπευθεί, κατ' άρ. 102 του Ν. 4412/216, καθόσον, η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση εγγράφων δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση εγγράφων που δεν έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης που έχουν τεθεί επί ποινή αποκλεισμού κατά παράβαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζόμενων και της διαφάνειας. Επομένως, ο έκτος λόγος γίνεται δεκτός ως βάσιμος, η δε Αναθέτουσα Αρχή όφειλε, κατά δέσμια αρμοδιότητα, όπως απορρίψει την προσφορά της εταιρίας ΟΕ.

26. Επειδή, ενόψει της αποδοχής του όγδοου λόγου της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής που παρέχει αυτοτελές έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της ΟΕ, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση του ένατου λόγου της κρινόμενης προσφυγής που αφορά αυτήν (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, 47/2017, 296/2016, 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, 239/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019 κ.α., πρβλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ. 48).

27. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή και η προσβαλλόμενη να απορριφθεί κατά το μέρος που έκανε δεκτές τις προσφορές των οικονομικών φορέων ΙΚΕ, ... Α.Ε., ΟΕ, ... ΟΕ., το δε παράβολο να επιστραφεί.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Αριθμός απόφασης : 1671/2023

Ακυρώνει την υπ' αρ. ... απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Αναθέτουσας Αρχής (απόσπασμα υπ' αρ. πρακτικού), κατά το μέρος που έκανε δεκτές τις προσφορές των οικονομικών φορέων, κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 25.10.2023 και εκδόθηκε στις 14.11.2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ